

Самборська А. Г.,
студентка,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Білоусов В. М., старший викладач

ПРАВОВІ АСПЕКТИ ДОГОВОРУ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ПОВІТРЯНИМ ТРАНСПОРТОМ

Повітряний транспорт в історичному вимірі є порівняно новим видом транспорту. Разом з тим, повітряні перевезення набувають все більшого поширення як у нашій країні, так і за кордоном. Загальне збільшення перевезень констатує зростання кількості договорів перевезення повітряним транспортом, але, разом з тим існують проблемні моменти договору перевезення.

Перевезення повітряним транспортом здійснюється на приватних засадах, виходячи з принципів свободи волі сторін, свободи укладання договору і формування його умов, але з урахуванням імперативів безпеки. З огляду на це, законодавче регулювання договорів перевезення має певну специфіку не притаманну іншим цивільно-правовим інститутам. Зокрема, окрім Цивільного кодексу України (далі – ЦК) передбачається наявність окремих кодифікованих актів (статутів, кодексів), які враховують специфіку перевезення окремими видами транспорту. Не є в цьому плані винятком і повітряні перевезення, які регулюються Повітряним кодексом України (далі – ПК).

Цивільно-правовий договір перевезення повітряним транспортом, як основний засіб правового регулювання перевезень, має певну специфіку, обумовлену видом транспорту. Відповідно до ст. 60 ПК, повітряні перевезення виконуються на підставі договору перевезення. Разом з тим, ПК не дає визначення договору перевезення повітряним транспортом. Доцільно закріпити в ПК не тільки визначення договору чартеру, але і визначення договору повітряного перевезення пасажирів, яке дозволить не тільки однозначно встановити сторони договору повітряного перевезення пасажирів, але і визначити істотні умови договору повітряного перевезення пасажирів, зокрема предмет, місце та строки виконання договору.

З огляду на те, що договір перевезення повітряним транспор-

том є цивільно-правовим договором на нього в повній мірі поширюються норми ЦК.

Договірні зобов'язання, що випливають з договору повітряного перевезення, належать до групи договорів про надання перевізних послуг. Тобто, на нього розповсюджуються положення Глави 63 ЦК "Послуги. Загальні положення": положення цієї глави, відповідно до ч. 2 ст. 901 ЦК, можуть застосовуватися до всіх договорів про надання послуг, якщо це не суперечить суті зобов'язання. Окрім того, спеціальній регламентації послуг з перевезення присвячено норми Глави 64 ЦК "Перевезення".

ЦК посідає центральне місце у регулюванні відносин перевезення, тому всі норми, які містяться в інших законодавчих і нормативних актах, зокрема, норми і ПК мають йому відповідати, за винятком тих випадків, коли ЦК передбачено можливість врегулювання перевізних відносин законом по-іншому. [3, ст. 852].

Відповідно до ч. 1 ст. 908 ЦК, перевезення вантажу, пасажирів, багажу, пошти здійснюється за договором перевезення. Тобто, залежно від об'єкта перевезення законодавець виділяє перевезення вантажу, пасажирів, багажу, пошти. Відповідно, повітряне перевезення можна визначити як перевезення пасажирів, багажу, вантажу або пошти, яке здійснюється повітряним судном.

За договором перевезення вантажу, згідно ч. 1 ст. 909 ЦК, одна сторона (перевізник) зобов'язується доставити довірений їй другою стороною (відправником) вантаж до пункту призначення та видати його особі, яка має право на одержання вантажу (одержувачеві), а відправник зобов'язується сплатити за перевезення вантажу встановлену плату.

За договором перевезення пасажирів одна сторона (перевізник) зобов'язується перевезти другу сторону (пасажирів) до пункту призначення, а в разі здавання багажу – також доставити багаж до пункту призначення та видати його особі, яка має право на одержання багажу, а пасажир зобов'язується сплатити встановлену плату за проїзд, а у разі здавання багажу – також за його перевезення [1, ст.305].

На підставі наведених вище законодавчих визначень договору перевезення можна виділити основні ознаки договору перевезення повітряним транспортом на прикладі ознак договору перевезення в цілому.

По-перше, договір перевезення повітряним транспортом є договором про надання перевізних послуг, тобто послуг з переміщення пасажирів, багажу, вантажу та пошти. По-друге, цей договір є двостороннім. Однією із сторін будь-якого договору повітряного перевезення є повітряний перевізник.

Отже, при здійсненні договору міжнародного повітряного перевезення пасажир та багажу, пасажир виступає в якості споживача наданої перевізником послуги. Сучасне міжнародне регулювання і, насамперед Монреальська конвенція виходить з необхідності в забезпеченні захисту інтересів споживачів при повітряних перевезеннях.

Література

1. Цивільний кодекс України: за станом на 18 жовтня 2012 р. / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – К. : Парлам. вид-во, 2012. – 480 с.
2. Повітряний кодекс України: за станом на 11.08.2013 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – №48-49 – Ст. 536.
3. Цивільне право України. Особлива частина: підручник // За ред. О. В. Дзери, Н. Кузнецової, Р. А. Майданика. – 3-тє вид., прероб. і допов. – К. : Юрінком Інтер, 2010. – 1176 с.

УДК 347.824(043.2)

Свідіна О. Д., Магльована І. І.,
студентки,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Білоусов В. М., старший викладач

ОСОБЛИВОСТІ АВІАПЕРЕВЕЗЕННЯ ДІТЕЙ

З розвитком світової авіації спостерігається тенденція зростання попиту населення країн СНД, ЄС на пересування за допомогою авіакомпаній. Діти сьогодні подорожують не менше ніж їх батьки. Наприклад, діти відвідують інші країни для навчання, відпочинку тощо. Безумовно, найлегше дістатися до пункту призначення літаком, звернувшись до однієї з численних авіакомпаній. При купівлі

квитка на дитину від 2 до 12 років (2 роки виповнилося, але не виповнилося 12) сплачується відповідний дитячий тариф та оформлюється звичайний пасажирський квиток. Такі діти займають окреме пасажирське крісло.

Сім'ї з маленькими дітьми мають право на першочергову реєстрацію та посадку на борт літака. Вік дитини визначається на дату початку авіаперевезення.

Розрізняють дві вікові категорії дітей :

- діти до 2 років "інфантів" (код INF);
- діти від 2 до 12 років "чайлд" (код CHD).

Вікових обмежень для дітей в перевезенні літаком немає, але не рекомендується перевезення новонароджених менше 10 днів від народження.

Залежно від віку розрізняються знижки, що надаються дитині при купівлі квитка [1].

Зазвичай для дитини до 2 х років надається знижка 90 відсотків від тарифу. В цьому випадку окреме місце не надається (увесь політ дитина знаходитиметься у дорослого пасажира на руках). Один пасажир може узяти тільки одну дитину на руки. Безкоштовний багаж на дитину в цьому випадку не передбачений. При необхідності для такої дитини можна забронювати окреме місце, але при цьому вона переходить в наступну вікову категорію. Цей квиток для неї буде оформлений зі знижкою 33 – 50 відсотків.

Для дитини, вік якої від 2 до 12 років можна оформити квиток зі знижкою 33 або 50 відсотків від нормального (повного) тарифу. В цьому випадку дитині буде надано окреме місце. Норма перевезення безкоштовного багажу на дитину буде така ж, як у звичайного пасажира при купівлі повного квитка [3].

Діти до 2 років повинні знаходитися у літаку тільки у супроводі дорослого. Для них передбачена можливість замовити спеціальну "люльку" (замовляти необхідно не пізніше, ніж за 24 години до вильоту). При необхідності, можливо переповити дитину на борту літака.

Діти старше за чотири роки можуть подорожувати самостійно. При придбанні авіаквитка є обов'язковим повідомлення агента про перевезення дитини без супроводу дорослих. Багато авіакомпаній стягують плату за супровід дітей, тому турбота про дитину входить в обов'язки персоналу авіакомпанії. Також в аеропорту